herpy

PILEGIFTFRØER

Green and Black Poison Dart Frog

Dendrobates auratus

Dendrobates auratus er en dagaktiv pilegiftfrø på 3-5 cm fra regnskovene i Mellemamerika og det nordvestlige Colombia, sort med metalgrønne, blå eller bronzefarvede tegninger. Den er rolig, trives i grupper og regnes for en af de nemmeste pilegiftfrøer at holde og avle, hvis fugt, foder og temperatur er i orden.

Familie: Dendrobatidae Tidligere navn: *Phyllobates auratus* Udgivet 15. november 2026

SPECIFIKATIONER

DYRET

Voksenstørrelse	**3-5 cm** snude-kloak-længde
Levetid	**8-20 år**
Aktiv	**Dag**
Levevis	**Jordboende**
Biotop	**Regnskov**
Hudgift i naturen	**Mild**
Hudgift i fangenskab	**Ingen** Opdrættede dyr. Vildfangne dyr kan beholde giften længe
Sværhedsgrad	**Begynder**

PASNING

Min. terrarie	**45 × 45 × 45 cm** L × B × H til 2 voksne dyr
Temperatur, dag	**21-25 °C**
Temperatur, nat	**18-21 °C**
Luftfugtighed	**70-100 %**
Vand	**Vandskål** dybde 1-2 cm
UVB	**Valgfri** Ferguson-zone 1
Kost	**Små leddyr (springhaler, bananfluer)**
Holdes	**Parvis eller i gruppe**

AVL

Formering	**Æglæggende**
Udvikling	**Haletudserne bæres til vand**
Æglægning	**På jorden**
Kønsmoden	**8-12 mdr.**
Æg pr. lægning	**3-7**
Klækning	**10-14 dage**
Larvetid	**42-80 dage** fra klækning til metamorfose
Larvefoder	**Alger/planter og færdigfoder**
Yngelpleje	**Vogter æggene og bærer haletudserne**

BESKYTTELSE OG PAPIRER

CITES	**Appendiks II**
IUCN	**Ikke truet (LC)**

Hele slægten Dendrobates står på CITES liste II, så international handel kræver CITES-papirer. Bed sælgeren om dokumentation for, at dyret er opdrættet i fangenskab. EU-bilaget er ikke aflæst for frøer og nævnes derfor ikke.

Om arten

Dendrobates auratus er en mellemstor, robust pilegiftfrø. Voksne dyr måler typisk 4-5 cm fra snude til kloak, og hannerne er lidt mindre end hunnerne. Angivelserne svinger dog, og et gennemsnit på kun 2-3 cm er også angivet, så små former findes også. Grundfarven er sort med uregelmæssige pletter og bånd i metalgrønt, blågrønt, lyseblåt eller bronze. Mønsteret er forskelligt fra dyr til dyr, og farverne varierer meget mellem bestandene. Der skelnes mellem lokale former, som ikke bør blandes. Ungerne får først den voksne farve og tegning 6-8 måneder efter forvandlingen.

Arten blev beskrevet af Girard i 1855 som *Phyllobates auratus*. Senere navne som *Dendrobates latimaculatus* og *D. amoenus* regnes i dag for synonymer.

D. auratus er fredelig og trives i grupper hele livet, hvilket er usædvanligt blandt pilegiftfrøer. Den kan være lidt sky, men bliver dristigere i et tæt beplantet terrarie, og former fra Costa Rica regnes for de mest frimodige. Truet dykker den gerne ned i vand og kan blive under i flere minutter.

Hudgift: Giften stammer fra føden. I naturen optager frøen alkaloider fra myrer og andre små leddyr og lagrer dem i huden. Opdrættede dyr på almindelige foderinsekter mangler giften eller har meget lidt af den, mens vildfangne dyr kan beholde den i lang tid. Feltet er derfor sat til mild. Håndtér ikke frøerne, vask hænder efter arbejde i terrariet, og rør ikke ved øjne og mund bagefter.

Læs mere: Køb af dyr: opdræt, vildfang og transport

Udbredelse og levested

Dendrobates auratus lever i det sydlige Mellemamerika og det nordvestligste Sydamerika: på Atlanterhavssiden i det sydøstlige Nicaragua og det østlige Costa Rica, på Stillehavssiden i det sydvestlige Costa Rica, vidt udbredt i Panama og ind i Chocó-departementet i det nordvestligste Colombia. De fleste registrerede fund stammer fra Costa Rica og Panama.

Arten blev i 1932 sat ud på Oahu på Hawaii for at bekæmpe myg. Bestanden klarer sig fint og lægger blandt andet æg i kasserede flasker og dåser. Den indgår ikke i kortet over den oprindelige udbredelse.

> **Oprindelig udbredelse:** Nicaragua, Costa Rica, Panama og Colombia.

LEVESTED

Dendrobates auratus lever i fugtig regnskov i lavlandet og på lavere bjergskråninger fra havniveau op til ca. 1.000 m. Den færdes på skovbunden i løvlaget, mellem rødder og væltede stammer og klatrer også i vegetationen. Ofte findes den nær små vandløb, og haletudserne udvikler sig i små vandhuller og andre vandsamlinger.

Frøen er aktiv om dagen og søger konstant efter føde. Den yngler i regntiden, fra midt i juli til midt i september, hvor hannerne først kæmper om territorier. Målinger af temperatur og luftfugtighed på levestederne er ikke dokumenteret, så tallene under pasning bygger på almindelig praksis.

Læs mere: Luftfugtighed, sprøjtning og ventilation Læs mere: Opdræt af haletudser

Pasning

TERRARIET

Regn med mindst ca. 38 liter pr. voksen frø. Et terrarie på 45 × 45 × 45 cm (ca. 90 liter) er derfor minimum til et par *D. auratus*, og en trio eller en lille gruppe skal have mindst 60 × 45 × 45 cm. Terrariet skal være lukket foroven med et smalt gitterfelt, så luften skifter uden at tørre ud.

Bunden bygges op med et drænlag af lecakugler, en fiberdug, et godt drænet substrat og et tykt lag løv øverst. Løvet holder på fugten, giver skjul og føde til springhaler og isopoder, som holder bunden ren. Plant tæt, og giv mange skjul af kork, rødder og kokosskaller. Revner og hylder i bagvæggen, hvor frøen kan presse sig ind med ryggen mod loftet, gør den mere tryg og synlig.

Til avl skal der være glatte æglæggepladser: en petriskål under en kokosnøddeskal eller et glat blad. Nyt løv lægges på cirka hvert halve år, efterhånden som det gamle omsættes.

Læs mere: Terrarieopbygning og bioaktiv bund Læs mere: Foderdyr: hold og avl

TEMPERATUR

Dagtemperaturen skal ligge på 21-25 °C, og om natten på 18-21 °C. 21-24 °C er det ideelle og 16-27 °C yderpunkterne, og over 29 °C kan være dødeligt. Kortvarig kulde tåles bedre end varme.

Brug ikke varmelampe. Rumtemperatur er normalt nok, men et terrarie i sollys eller under en varm lampe bliver hurtigt for varmt om sommeren. Er rummet koldt om vinteren, kan en varmemåtte på terrariets side give lidt ekstra varme. Hav altid et termometer i selve terrariet. Arten har ingen kendt vinterhvile.

Læs mere: Varme og temperatur Læs mere: Vinterhvile og årstider

LUFTFUGTIGHED OG SPRØJTNING

Luftfugtigheden skal ligge på 70-100 %. Sprøjt grundigt en til to gange om dagen med osmosevand eller afkloreret postevand, så planter og løv bliver våde, og lad overfladen tørre lidt mellem sprøjtningerne. Et regnanlæg på timer giver et mere stabilt klima.

Bunden skal være fugtig, men ikke vandmættet: lugter substratet af rådne æg, står der for meget vand i det. Stillestående, mættet luft giver skimmel, så luk ikke ventilationen helt.

VAND OG VANDKVALITET

D. auratus holder af vand og opsøger det både for at gemme sig og for at yngle, så en lav vandskål eller et lille vandparti er en god idé. 1-2 cm vand er nok, og der skal være en skrå kant eller sten, så frøerne nemt kommer op. Vandet skiftes hver eller hver anden dag, fordi det hurtigt bliver snavset.

Brug osmosevand eller afkloreret postevand. Padder optager vand og opløste stoffer gennem huden, så sæbe, rengøringsmidler og rester af creme må ikke komme i terrariet. Skyl udstyr i rent vand uden sæbe.

LYS OG UVB

Planterne skal have lys, og en LED-plantelampe, der ikke varmer meget, er velegnet. Dagslængden er ikke dokumenteret for arten; 12 timers lys er almindelig praksis. UVB er ikke dokumenteret som nødvendigt, når foderet pudres med D3-vitamin, men en svag UVB-kilde (Ferguson-zone 1) kan bruges. Gør du det, skal der være tæt beplantning og skygge, så frøerne selv kan vælge.

Læs mere: Lys og UVB Læs mere: Kalk, vitaminer og tilskud

FODER

Dendrobates auratus æder små leddyr. Flyveløse bananfluer er det oplagte grundfoder, fordi de er nemme og billige at holde i kultur. Foderdyrene bør være under ca. 3 mm, og springhaler og isopoder i løvet er et godt supplement.

Alle foderdyr skal pudres med et kalk- og vitamintilskud til padder. Fodringshyppigheden er ikke dokumenteret for arten. En god tommelfingerregel fra *Dendrobates tinctorius*, der passes på samme måde, er at give så mange fluer, som frøerne æder på 15-30 minutter, og at vente, hvis der stadig er mange tilbage efter en time.

I naturen æder arten blandt andet myrer med højt indhold af alkaloider. De findes ikke i foderet i fangenskab, og derfor mister opdrættede dyr giften.

ADFÆRD OG HÅNDTERING

Dendrobates auratus er dagaktiv og fredelig og viser næsten ingen aggression i de fleste situationer. Den kan være lidt sky, men tæt beplantning, skjul og et lille vandparti får den til at vise sig mere.

Arten kan holdes parvis, i grupper eller enkeltvis som ung. Når dyrene bliver kønsmodne, kan hunnerne æde hinandens æg, så vil du have unger, er ét par pr. terrarie det sikreste.

Pilegiftfrøer bør ikke håndteres, kun flyttes. Huden er tynd, og stoffer og fedt fra dine hænder kan skade den. Lok frøen ned i et lille, rent bæger i stedet for at tage den i hånden.

Avl

KØNSMODENHED OG KØNSBESTEMMELSE

Kønnene er svære at skelne på udseendet, før dyrene er et par år gamle, men en kaldende frø er altid en han. Hannerne er lidt mindre og slankere, og hunnerne er kraftigere og bliver runde, når de bærer æg. Arten er kønsmoden ved 8-12 måneder og kan yngle allerede ved ca. 10 måneders alderen. Det sikreste er at lade en gruppe vokse op sammen eller at købe et dannet par.

PARRING

Arten er en af de nemmeste pilegiftfrøer at avle. I naturen følger yngletiden regntiden. I fangenskab kan en periode med mindre sprøjtning efterfulgt af kraftig sprøjtning og rigelig fodring sætte gang i et par, der ikke yngler.

Hannen kalder og fører hunnen til et skjult sted, hvor de rører ved hinanden. Der er ingen amplexus: hunnen lægger æggene, og hannen befrugter dem bagefter. Et par kan lægge æg hver 10.-21. dag. Hold øje med, at hunnen ikke taber sig, og fjern æglæggepladserne i en periode, hvis hun trænger til hvile.

ÆG OG HALETUDSER

Hunnen lægger 3-7 æg på et glat blad eller en petriskål i et skjul, de små former også i filmdåser. Æggene ligger i en klar gelé, og hannen vender tilbage for at holde dem fugtige og rene.

Når æggene klækker, kravler haletudserne op på hannens ryg, hvor de sidder fast i slim, der først opløses i vand. Han bærer dem til et lille vandhul eller vandløb, i terrariet gerne vandskålen. Æggene kan også flyttes til en petriskål med fugtig bund, så man selv opdrætter haletudserne; æg må ikke dækkes af vand, for så kvæles de.

Haletudserne holdes bedst hver for sig i bægre med osmosevand, et stykke indisk mandelblad og lidt javamos. Fodr med et færdigfoder til haletudser, gerne rullet i spirulina eller chlorella, og fjern rester samme dag. Hyppige vandskift holder vandet rent.

METAMORFOSE

Æggene klækker efter 10-14 dage. Derefter svinger angivelserne fra ca. seks uger i vand til 60-80 dage til forvandlingen, så regn med 42-80 dage afhængigt af temperatur og foder.

Når forbenene er ved at være færdige, skal vandstanden sænkes, og bægeret vippes ca. 45°, så ungen kan gå op på land; ellers kan den drukne. Den æder ikke, mens halen optages, så fodring kan stoppe i den periode.

OPDRÆT AF UNGER

De nyforvandlede unger sættes i en lille opdrætsboks med løv, plantestiklinger og en god bestand af springhaler. Små bokse gør det nemt at holde øje med ungerne, men svinger hurtigt i temperatur, så stil dem uden træk og direkte sol.

De første foderdyr er springhaler og senere *Drosophila melanogaster*, pudret med kalk og vitaminer til hver fodring. Overfodr ikke i starten. Hold unger af samme størrelse sammen, og sæt dem ikke sammen med større frøer, som æder foderet for næsen af dem. Unger sælges typisk fra 2-3 måneders alderen.

Sundhed og typiske fejl

Der findes ikke en egentlig sygdomsliste for arten, men disse faldgruber går igen for pilegiftfrøer:

- For tørt terrarie. Frøerne gemmer sig, bliver tynde og mister glansen. Øg sprøjtningen.
- For høj temperatur, over ca. 27 °C. Giver stress og svækkede dyr, og over 29 °C kan være dødeligt.
- Mangel på kalk og vitaminer. Pudr alle foderdyr.
- Bakterie- og svampeinfektioner i huden, især i et vådt og snavset terrarie. Hold rent og ventilér.
- Parasitter i tarmen, som viser sig som afmagring trods god appetit. Kræver en afføringsprøve hos dyrlægen.
- Chytridsvamp (*Batrachochytrium dendrobatidis*), en alvorlig paddesygdom. Hold nyindkøbte dyr i karantæne.

Søg en dyrlæge med forstand på padder, hvis en frø taber sig, holder op med at æde, sidder slapt eller har sår på huden.

Læs mere: Karantæne og hygiejne

Spørg altid dine kloge bekendte

Vejledningen er et godt sted at begynde, men den kan ikke erstatte erfaring. Dyr er forskellige, og meget af det vigtigste lærer man af dem, der har holdt arten i årevis. Tal med en avler, en erfaren holder eller en dyrlæge med forstand på krybdyr og padder, før du anskaffer dyret - og igen, hvis noget ser forkert ud.